

Η Δήμητρα Χατζηαδάμ είναι η μόνη γυναίκα που «υπηρέτησε» για 3 ολόκληρα χρόνια τους Εύζωνες

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Μερικές φορές δεν μπορείς να περιγράψεις με λόγια τα συναισθήματά σου και τα δάκρυα που αποσυμπιέζουν ένα συναίσθημα είναι πολύ πιο δυνατά από οποιαδήποτε κουβέντα.» Μετά από 13.000 φωτογραφικά κλικ και 35 φορές παρουσία στην Ακρόπολη για την έπαρση και υποστολή της σημαίας, η Δήμητρα Χατζηαδάμ μίλησε στην Propaganda για την τρίχρονη εμπειρία της μαζί με τους επίλεκτους άντρες της Προεδρικής Φρουράς.

Είναι η πρώτη και η μόνη διαπιστευμένη φωτογράφος που έκανε φωτογραφική παραγωγή με θέμα τον Εύζωνα, η οποία είχε επίσημη διάρκεια τρία χρόνια, από το Μάιο του 2013 μέχρι τον Μάρτιο του 2016, όμως κάτι την κρατάει ακόμη και δεν λέει να σταματήσει.

«Υπηρέτησα μαζί τους την στρατιωτική θητεία και τους υπηρέτησα μέσα από την φωτογραφία», μου λέει στο καφέ του Πολεμικού Μουσείου, όπου είναι μόνιμα

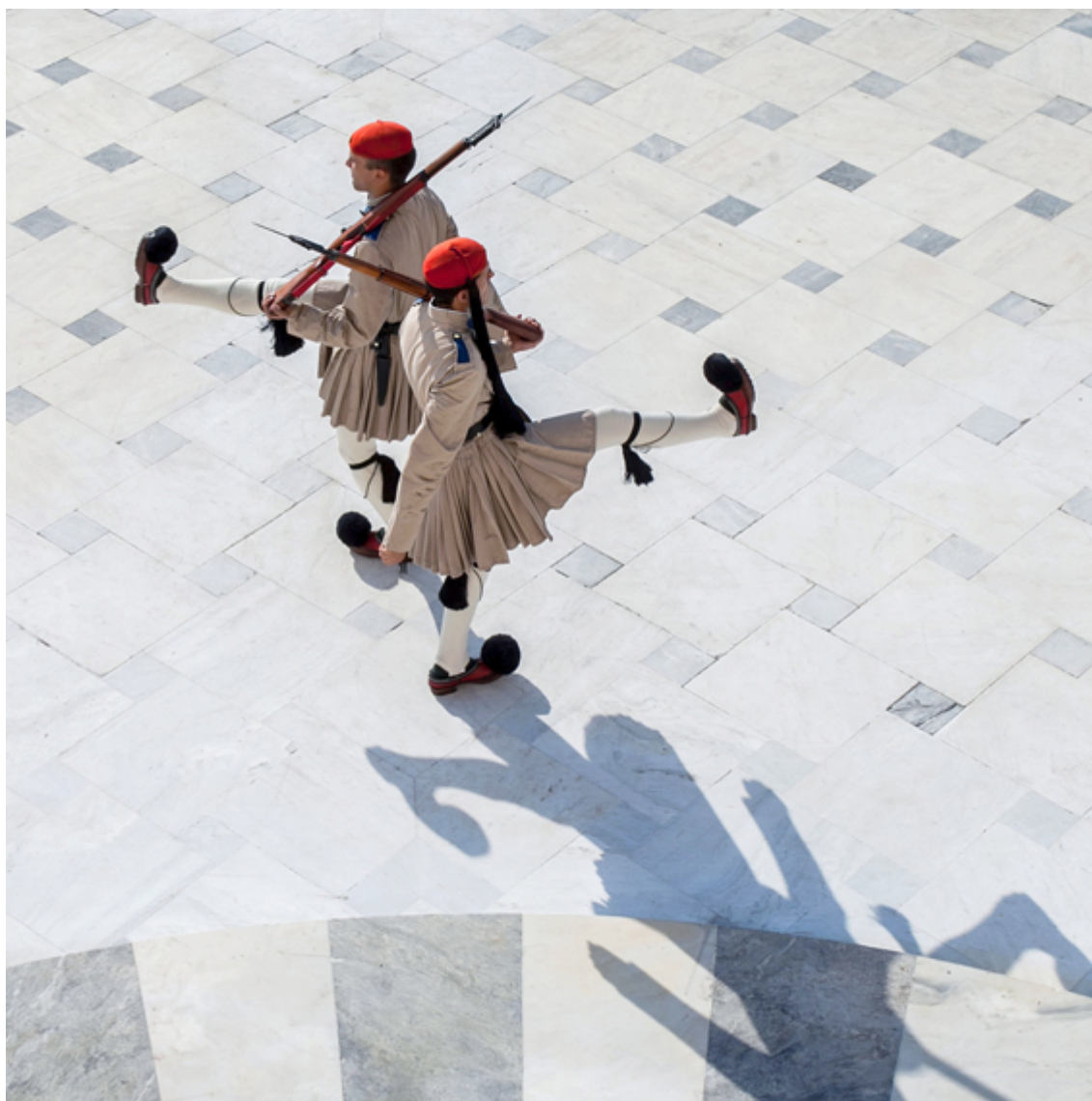
τοποθετημένα στον τοίχο έξι ολόσωμα έργα Ευζώνων. «Η Προεδρική Φρουρά είναι ένα μικρό στρατόπεδο, όπου έχει χυθεί και πολύ δάκρυ και πολύ ιδρώτας» σημειώνει η Δήμητρα Χατζηαδάμ και ανοίγει τον δρόμο για μια συζήτηση που αναφέρεται σε κάτι πολύ βαθύτερο από τις πιέτες της φουστανέλας και τα τσαρούχια.

Με την διαπίστωση που είχε ως φωτογράφος από το 2010 στο Προεδρικό Μέγαρο, η Δήμητρα Χατζηαδάμ είχε συχνά οπτική επαφή με τους Εύζωνες, χωρίς αυτό να σημαίνει απαραίτητα και την δέουσα περιέργεια. Ωστόσο, κάποια στιγμή στην συνεργασία της με την Μητρόπολη Ίλιου, καθώς γινόταν η χειροτονία ενός ιερέα, παρατήρησε το τελετουργικό που ντύνουν τον Μητροπολίτη. «Εκείνο τον Φλεβάρη μου γεννήθηκε η απορία πως ντύνεται ο Εύζωνας και μετά από τρεις μήνες, ξεκίνησα με την πρώτη λήψη στην Ακρόπολη που κράτησε τρία χρόνια. Στην πορεία, συμπέρανα ότι η εκκλησία και ο στρατός έχουν πάρα πολλά κοινά, όπως δική τους ενδυμασία, βαθμούς, δική τους ορολογία και φρασεολογία, ιεραρχία, δικό τους καθεστώς και κανόνες. Έτσι, πολλά κοινά στοιχεία με οδήγησαν εύκολα από το ένα στο άλλο.

Κατά την είσοδο των ανδρών στην Προεδρική Φρουρά και για πέντε εβδομάδες που διαρκεί η εκπαίδευσή τους, στο βλέμμα τους παρατηρείς ένα κενό. Δεν γνωρίζουν τι έχουν να αντιμετωπίσουν, δεν ξέρουν αν μπορούν να υπερικήσουν τον φόβο τους με τα θέλω και τα πρέπει τους. Γίνεται μια μάχη συνεχώς, με ένα

σώμα το οποίο είναι ακόμα τρομαγμένο κι ένα πρόσωπο σκυθρωπό και κοκκινισμένο από τις ασκήσεις. Εφόσον τα καταφέρουν όμως, αρχίζει η μεταμόρφωσή τους. Αλλάζει και το μυαλό τους και η περπατησιά τους. Αποκτούν μια στιβαρότητα και μια σιγουριά που τους ακολουθεί και μετέπειτα, στην πολιτική ζωή τους. Αυτή τη μεταμόρφωση την έχω δει με πάρα πολλές ΕΣΣΟ (Εκπαιδευτική Σειρά Στρατεύσιμων Οπλιτών) κι αυτό είναι το πιο μαγικό πάνω τους», σχολιάζει η φωτογράφος που πέρασε μεγάλο χρονικό διάστημα με τους άνδρες της Προεδρικής Φρουράς και κατάφερε να γνωρίσει πολλές πλευρές τους.

Για μια ζωή Εύζωνας, για πάντα Εύζωνας, λένε. Θεωρούν άραγε ότι έχουν ένα ρόλο με αδιάσπαστη πορεία και συνέχεια στον χρόνο; «Από την στιγμή που έχουν εκπαιδευτεί, έχουν καταφέρει να πάρουν τον γαλάζιο μπερέ και βγαίνουν έξω από την Προεδρική Φρουρά να κάνουν τις υπηρεσίες τους, το κουβαλάνε μια ζωή. Οι μνήμες δεν σβήνουν ποτέ, πάντα ξυπνάνε. Ποτίζεται πλέον το αίμα. Όπως εκπαιδεύτηκαν εκεί μέσα, έτσι καλούνται να συνεχίσουν την ζωή τους.»

Γιατί κάποιος επιλέγει να γίνει Εύζωνας; «Γιατί αφού καταφέρει πλέον και κατακτήσει κάτι τόσο τιμητικό, μπορεί να κατακτήσει πολλά. Σκέψου ότι συνήθως το 50% των ατόμων κόβεται. Κάποιοι για ιατρικούς λόγους, σωματικούς ή επειδή απλά δεν αντέχουν την εκπαίδευση. Είναι επίπονη η εκπαίδευση, αλλά το τι είναι σκληρό και τι δύσκολο είναι πολύ σχετικό. Είναι όλα θέμα μυαλού, τίποτα άλλο. Αν εκπαιδεύσεις το μυαλό και την ψυχή, το σώμα απλά ακολουθεί κι αντέχει. Ο Εύζωνας ταυτίζεται με την ελληνική λεβεντιά και αξιοπρέπεια, αψηφώντας τις καιρικές συνθήκες και αποτελεί παράδειγμα στρατιωτικής αρετής και ήθους. Το κουβαλάει σε όλη του την ζωή, συζητώντας για αυτό ακόμη κι ύστερα από πολλά χρόνια. Είναι ένα μεγάλο σχολείο ζωής και το μάθημα είναι πως όταν προσπαθείς κάτι, δείχνοντας υπομονή, επιμονή και πειθαρχία καταφέρνεις πολλά πράγματα.»

Κατά πόσο ήταν εύκολο να συμβαδίσει μία φωτογράφος με τους αυστηρούς κανόνες του στρατοπέδου; «Δεν μου ήταν δύσκολο να προσαρμοστώ γιατί ήμουν από πριν πολύ πειθαρχημένο άτομο. Η αλήθεια είναι ότι έγινα ακόμη περισσότερο. Δεν γινόταν να μην μαθητεύσω δίπλα στους καλύτερους· θα ήταν αστοχία δική μου. Αυτό που μπορώ να κρατήσω μετά από τόσο καιρό είναι ότι έχουν μια απίστευτη λεβεντιά και απίστευτο πείσμα. Πείσμα για τους εαυτούς τους, για να τα καταφέρουν, για τους γονείς τους, για την πατρίδα, για τους αξιωματικούς και τους εκπαιδευτές τους.»

Σε κάποια αποσπάσματα που περιγράφουν οι ίδιοι οι Εύζωνες την εμπειρία τους στην έκθεση φωτογραφίας, είναι έκδηλος ένας πλούτος συναισθηματικός, φραστικός και συγκινησιακά φορτισμένος. «Υπάρχει μια ιδιαιτερότητα. Δεν θέλουν να μοιραστούν αυτό που έχουν περάσει. Όχι γιατί είναι μυστικό, αλλά γιατί κανείς δεν μπορεί να καταλάβει τι κατάθεση ψυχής χρειάζεται για να καταφέρουν κάτι τόσο τιμητικό, για ένα σύμβολο παγκόσμιας αναγνώρισης, για την Ελλάδα, την πατρίδα. Αυτό, όσο και να θέλουν, δεν μπορούν να το μοιραστούν με άλλους ανθρώπους γιατί οι άλλοι δεν το ζούνε. Οπότε το να μπεις στην διαδικασία να περιγράψεις μέσα σε μια παράγραφο τι νιώθεις την ώρα που κάνεις υπηρεσία ή παρέλαση, την χαρά, τον θαυμασμό και την περηφάνεια που εισπράττεις από τον κόσμο, είναι υπόθεση», εξηγεί η Δήμητρα Χατζηαδάμ.

Το δέσιμο που αναπτύσσουν μεταξύ τους οι άνδρες της Προεδρικής Φρουράς είναι πολύ ισχυρό, ειδικά για τα «Ευζωνικά ζευγάρια» που κάνουν τα πάντα μαζί, από το ξύρισμα και το ντύσιμο γιατί ένας μόνος του δεν μπορεί, μέχρι τις κοινές υπηρεσίες. «Οικογένεια δεν σε κάνει μόνο η σχέση αίματος, αλλά το τι βιώνεις με κάποιον. Είναι δεμένη όλη η σειρά μεταξύ της και βρίσκονται ανά διαστήματα. Ειδικά το ευζωνικό ζευγάρι, κρατάει στενή σχέση φιλίας γιατί μαζί κάνουν την υπηρεσία, μαζί ξυπνούν και φροντίζει ο ένας τον άλλο, μοιράζονται τα

προβλήματά τους είτε προσωπικά είτε υπηρεσιακά, οπότε δένονται και είναι κι αυτό μια μορφή οικογένειας. Είναι τα ευζωνικά αδέρφια. Με κατανοούν και χαίρομαι που με συμπεριλαμβάνουν στην διάρκεια της θητείας τους και με θεωρούν δικό τους άτομο και έμπιστο. Πολλές φορές δεν με άφηναν να σταματήσω την φωτογράφιση. “Μα θα κάνουμε την τελευταία Ακρόπολη, μα είναι τελευταία φορά στο Μνημείο, μα πρέπει να είσαι κι εσύ.” Δέθηκα συναισθηματικά μαζί τους και με όλη την στρατιωτική τους πορεία και δεν μπορούσα να τους αφήσω» σχολιάζει η Δήμητρα Χατζηαδάμ που είχε γίνει μέρος της καθημερινότητάς τους.

Dimitra Hatziadam

Dimitra Hatziadam

Πώς σκιαγραφείται το προφίλ και η ιδεολογία όμως ενός Εύζωνα; «Οι περισσότεροι ξέρουν τι θέλουν. Μπορεί να μην γνωρίζουν τι έχουν να αντιμετωπίσουν αλλά το επιλέγουν και θέλουν να πάνε εκεί. Είναι αυτοί που μικροί ντύνονταν τσολιαδάκια και τώρα να έρχονται με την φωτογραφία στα χέρια και να την βάζουν δίπλα στην ευζωνική. Μερικά πράγματα ξεκινούν από την παιδεία, από

το πως γαλουχείται από την οικογένεια και το σχολείο ένα παιδί για να φτάσει στο σημείο να υπηρετήσει κάτι τον οποίο τιμά τον ίδιο, την οικογένειά του και την πατρίδα. Για την ιδεολογία, δεν μπορώ να σου απαντήσω. Θεωρούν ότι είναι ικανοί να μπουκ στο σώμα και να τα καταφέρουν. Νιώθουν ότι πρέπει να είναι αντάξιοι αυτού του βάρους που έχει η πατρίδα και η σημαία. Μετά έρχεται και η οικογένεια, αλλά νομίζω πρώτα το κάνουν για την πατρίδα. Τα χρήματα που παίρνουν είναι 8,60€ το μήνα, τους είναι αδιάφορο. Δεν υπάρχει οικονομικό ή επαγγελματικό κίνητρο. Είναι ηθικό. Για τα ιδεώδη που έχουν. Αυτό είναι το χρέος τους, να υπηρετήσουν επάξια την πατρίδα.

Κάποιοι πιστεύουν ότι η σημαία είναι ένα πανί, άσπρο-μπλε. Κάποιοι άλλοι όμως πιστεύουν πως πίσω από αυτήν την σημαία υπάρχει μια πατρίδα. Σίγουρα οι Εύζωνες δεν ανήκουν στην πρώτη κατηγορία. Σε καμία περίπτωση. Υπάρχουν αγώνες, ιδεώδη, η Ελλάδα. Αν δεν έχουν ιδεώδη, δεν μπαίνουν μέσα. Όχι γιατί κόβονται, αλλά γιατί πρέπει να πιστεύουν σε αυτό που πάνε να υπηρετήσουν, κάτι το οποίο ενισχύεται πολύ περισσότερο μέσα στην φρουρά. Εννοείται ότι το κριτήριο πέρα από το ύψος και την πολύ καλή υγεία εννοείται είναι τα υψηλά πατριωτικά ιδεώδη.»

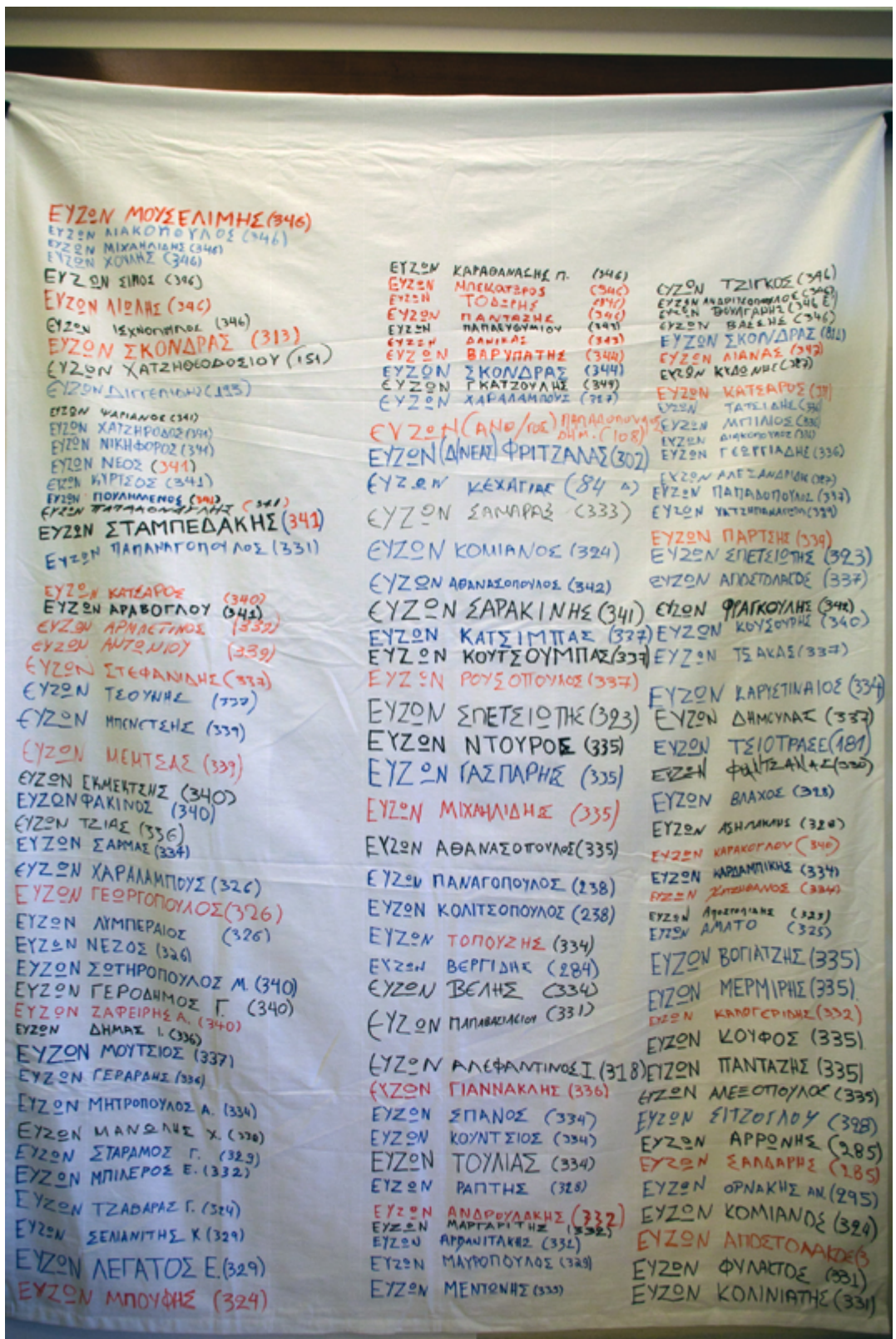
Η παρουσία μιας φωτογράφου δεν τους ξένιζε, ίσα-ίσα, εκτιμούσαν το γεγονός ότι είχαν έναν δικό τους άνθρωπο να τους φωτογραφίζει. «Μακάρι να μπορούσα να ήμουν άορατη, γιατί ήταν δύσκολο κάποιες φορές για εμένα. Ήταν πολλές οι στιγμές συγκίνησης ενώ έπρεπε να συνεχίσω την φωτογράφιση. Δε τους ενοχλούσε όμως, αυτό που πρέπει να κάνουν θα το κάνουν, γιατί εποπτεύονται από τους αξιωματικούς. Στο Μνημείο τους φωτογραφίζουν άπειροι, αλλά δεν είχαν την πολυτέλεια να έχουν πρόσβαση στην φωτογραφία κι έτσι, έρχονταν να με ρωτήσουν αν τους τράβηξα εγώ. Βρίσκονται στα σπίτια ανθρώπων από όλα τα κράτη, Αμερική, Ρωσία, Κίνα, Αυστραλία, αλλά ο τουρίστας δεν ξέρει καν το όνομα του Εύζωνα, όμως με μακάρι φωτογραφίζεται δίπλα του.»

«Οι Εύζωνες ελέγχουν απόλυτα τον εαυτό τους. Μαθαίνουν να μην τους επηρεάζει οτιδήποτε υπάρχει στο περιβάλλον τους και στο οπτικό τους πεδίο. Αλλά όταν φτάνουν στο σημείο να κλαίνε και ξεσπούν με αυτόν τον τρόπο, σημαίνει ότι βιώνουν κάτι πάρα πολύ δυνατό. Το ίδιο ένιωσα κι εγώ όταν έφτασα πρώτη φορά στην Ακρόπολη. Χρειάστηκε πολλές φορές να έχω την φωτογραφική μηχανή στα μάτια μου για να μην με δουν.»

«Από την στιγμή που κάνεις μια φωτογράφιση με σημείο αναφοράς τον άνθρωπο δεν μπορείς να μην έχεις επαφή μαζί του, πως περνάει, πως κατακτά ό,τι κατακτά, για ποιο λόγο δείχνει επιμονή, ακούς τα παράπονα και τα προβλήματά του. Αν δεν μπεις στα παπούτσια του άλλου -στην προκειμένη, στα τσαρούχια- και δεν κατανοήσεις τον κόπο τους, δεν μπορείς να κάνεις ανθρωποκεντρική φωτογράφιση. Φυσικά, έχουμε βρεθεί και εκτός, στην πολιτική τους ζωή, γιατί είχε ενδιαφέρον να δω πως συμπεριφέρονται και τι άλλο κάνουν. Ακόμα και εκεί, μιλούσε μόνο για τα ίδια, τίποτα άλλο. Οτιδήποτε έχει να κάνει με την Φρουρά, το ντύσιμο, το περπάτημα, την υπηρεσία τους. Συγκεκριμένα, με το που βρίσκονται μετά από καιρό, το σώμα τους παίρνει το στήσιμο που είχαν όταν ήταν στην υπηρεσία. Το είδα και προχθές, με έναν Εύζωνα που πέτυχα στον δρόμο, που πήρε κατευθείαν την ανάλογη στάση. Είναι ο κώδικας επικοινωνίας που αναπτύσσεις με κάποιους ανθρώπους κι εμένα με είχαν συνδέσει με την θητεία τους στην Προεδρική Φρουρά.»

Μία κουρτίνα με τις υπογραφές των Ευζώνων με τους οποίους συναναστράφηκε η Δήμητρα Χατζηαδάμ.

Μέσα σε αυτήν την τριετία υπήρξαν στιγμές που, όπως μου είπε η Δήμητρα Χατζηαδάμ, κουράστηκε ψυχικά, γιατί δεν ήξερε αν θα φέρει αποτέλεσμα όλη αυτή

η παραγωγή. «Γονάτισα, δεν ήξερα αν θα καταφέρω να ολοκληρώσω την φωτογράφιση αλλά με τον τρόπο τους, χωρίς καν να μου πουν τίποτα, οι ίδιοι μου έδειξαν ότι με πείσμα μπορείς να καταφέρεις πολλά. Από την στιγμή που αυτοί μπορούν, έπρεπε να μπορέσω κι εγώ. Έτσι, έπαιρνα ξανά κουράγιο. Είχα πολλούς και καλούς δασκάλους. Προσπάθησα να τα παρατήσω, όμως δεν τα κατάφερα.»

Dimitra Hatziadam

Η Δήμητρα Χατζηαδάμ είναι στην διαδικασία έκδοσης του λευκώματος «Εύζωνες / Οι φύλακες των αφανών». Στην παρούσα χρονική περίοδο ξεκίνησε επαφές με διάφορους οργανισμούς σε Ελλάδα και εξωτερικό για την μεταφορά της έκθεσής της για τον Εύζωνα, ένα παγκόσμιο σύμβολο αναγνώρισης.

Πηγή: popaganda.gr